

Betaenkning

over forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelser.

(Forhøjelse af børnetilskud).

(Afgivet af udvalget den 14. marts 1969).

Udvalget har holdt 6 møder og herunder haft 1 samråd med socialministeren.

Udvalget har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra Den danske Købstadforening, Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg og Socialinspektørforeningen.

Udvalget har drøftet, hvorvidt det under forslaget nr. 4 foreslåede ekstra børnetilskud yder tilstrækkelig kompensation for den merskat, der har motiveret ændringen. Udvalget har fået forelagt en række beregninger, som viser, at det foreslåede ekstra børnetilskud, som er pristalsreguleret, og som for tiden ville andrage 1.100 kr. pr. år, i langt de fleste tilfælde vil give kompensation for merskatten. I de tilfælde, hvor fuld kompensation ikke gives, er det udækkede beløb af ringe størrelse.

Et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) kan herefter tilslutte sig, at kompensationen får den foreslåede størrelse, medens et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) mener, at kompensationen bør forhøjes til 1.200 kr. pr. år. Mindretallet har derfor stillet ændringsforslag nr. 2.

Udvalget har overvejet, hvorvidt man bør ændre bestemmelsen i børnetilskudslovens § 8, som fastsætter betingelserne for retten til dagpenge ved fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel. Denne regel indebærer en vis skærpelse i forhold til tidligere gældende regler, idet der kræves, at den pågældende har haft mindst 6 måneders lønnet arbejde inden for det sidste år

forud for det tidspunkt, da dagpengene skal begynde at løbe. Reglen rammer i særlig grad unge kvinder, idet de pågældende i perioden efter en uddannelses færdiggørelse i de fleste tilfælde ikke vil have mulighed for at opfylde denne betingelse. Socialministeren har i et samråd erklæret, at problemet næppe kan løses ved ændring af børnetilskudslovens bestemmelser, men at vanskelighederne i et vist omfang kan reduceres ved at ændre forsorgsloven. Sådanne ændringer vil blive søgt gennemført under folketingets behandling af det allerede forelagte forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg.

Det bemærkes endvidere, at socialministeren til supplerung af børnetilskudslovens regler om generelle ydelser til enlige forsørgere vil søge gennemført ændringer af forsorgslovens regler, således at man ud fra individuelle hensyn kan forbedre forholdene for den enlige forsørger, som har særlige vanskeligheder. Dertil sigtende ændringsforslag vil blive stillet i forbindelse med behandlingen af det ovennævnte forslag til lov om ændring af forsorgsloven.

Udvalget har drøftet bestemmelserne i lovens kapitel 5 om udbetaling af ydelserne, hvori det bl. a. er bestemt, at børnetilskud udbetales kvartalsvis forud til barnets moder, medens særligt børnetilskud, der udbetales til personer, som modtager folke-, invalide- eller enkepension, skal udbetales månedsvis sammen med pensionen. Socialministeren har herefter stillet ændringsforslagene nr. 3 og 4, hvorefter også udbetaling af særligt børnetilskud til pensionister skal

finde sted kvartalsvis. Der henvises i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager ændringsforslagene.

Udvalget har endvidere drøftet reglerne om forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag i lovens kapitel 6 med henblik på den situation, at den til forskudsvis udbetaling berettigede er invalide- eller folkepensionist. I sådanne tilfælde vil de gældende regler, hvorefter der kan udbetales større beløb til en moder end en fader, ofte været umotiveret, da indtægterne typisk vil være af samme størrelse. I et samråd har ministeren erklæret, at man i et cirkulære til kommunerne vil henlede opmærksomheden på, at der kan være anledning til at yde den enlige fader, som er pensionist, et personligt tillæg.

Det har endelig været drøftet, hvorvidt anvendelsen såvel i den gældende lov som i lovforslaget af kriteriet „ophævet samlivt på grund af uoverensstemmelse“ ville volde særlige vanskeligheder. Socialministeren har dog henvist til, at man vil kunne støtte sig til den praksis, der har dannet sig ved anvendelsen af § 6 i loven af 1925 om ægte-skabets retsvirkninger, hvori samme kriterium anvendes.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag nr. 1 og 3-7.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistiske folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag nr. 1 og 3-7 samt med det af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 2. Et flertal inden for mindretallet (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) ønsker dog at understrege, at tilslutningen til de til lovforslaget stillede ændringsforslag nr. 5 og 6 ikke indebærer en tilslutning til de fremsatte lovforslag vedrørende ændringer i byrdefordelingen.

Ændringsforslag.

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til lovforslagets titel:

1) Undertitlen formuleres således:

„(Forhøjelse af børnetilskud og ændret refusionsregel for dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel).“

Til lovforslagets tekst.

Af et *mindretal* (Niels Mørk, Albertsen, Bundvad, Egon Jensen, Evald Kristensen, Waldemar Laursen og Kurt Brauer):

2) I den under nr. 4 foreslåede affattelse af lovens § 3 ændres „848 kr.“ til: „924 kr.“

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) Nr. 6 affattes således:
„6) § 14, stk. 1, 3. og 4. pkt., ophæves.“

4) Som nyt nummer efter nr. 6 indsættes:
„0. § 15, 2. pkt., ophæves.“

5) Som nyt nummer efter nr. 6 indsættes:
„01. § 36 affattes således:
„§ 36. Udgifterne til ydelser efter loven afholdes af statskassen.““

6) Som nyt nummer efter nr. 6 indsættes:
„02. § 37 udgår.“

Ny paragraf.

7) Efter lovforslagets tekst, der bliver § 1, indsættes som ny paragraf:

„§ 2.

Bestemmelserne i § 1, nr. 01 og 02, træder i kraft den 1. april 1970 og får virkning for udgifter, der vedrører tiden efter den 31. marts 1970. Socialministeren fastsætter efter forhandling med indenrigsministeren, i hvilket omfang de hidtil gældende refusionsregler skal komme til anvendelse på udgifter, der er afholdt inden lovens ikrafttræden.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 2.

Foretagne beregninger viser, at et ekstra børnetilskud på 1.100 kr. pr. år ikke yder alle grupper enlige forsørgere tilstrækkelig kompensation for de ændrede beskatningsforhold, hvorfor det foreslås at forhøje det

ekstra børnetilskud til 1.200 kr. pr. år. De hermed forbundne merudgifter vil andrage ca. 7 mill. kr. årligt. Det i ændringsforslaget anførte beløb er reduceret under hensyn til, at pristalsreguleringen efter loven tager sit udgangspunkt i reguleringspristal 100.

Til nr. 3 og 4.

Bestemmelserne foreslås ændret med henblik på, at også særligt børnetilskud til personer, som modtager folkepension, invalidepension eller pension i henhold til lov om pension og hjælp til enker m. fl., kan udbetales kvartalsvis. Det må anses for at være en fordel for pensionisterne at modtage et større samlet børnetilskud, hvilket vil gøre det lettere at foretage større indkøb til børnene. Reglen vil betyde en administrativ forenkling for kommunerne.

Til nr. 5-7.

Efter forslaget bortfalder reglen om mellemkommunal refusion af dagpenge efter børnetilskudslovens kapitel 3 om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste ved fravær fra arbejde på grund af svangerskab og fødsel (barseldagpenge), således at udgifterne lige som de øvrige ydelser efter loven afholdes af statskassen. Reglerne herom er nu optaget i sygeforsikringsloven. Der henvises om baggrunden for denne ændring til den redegørelse om ændringen i byrdefordelingen mellem stat og kommune med hensyn til udgifter efter sociallovgivningen, der er optaget i bemærkningerne til det fremsatte forslag om ændring af refusionsreglerne i lov om offentlig forsorg.

Clara Munck.	Asger Jensen.	Lis Møller.	Ulla Worm.	Eva Ree.
P. E. Eriksen, formand.	Evan Jensen.	Grethe Philip, næstformand.	Meta Ditzel.	Valbak.
Niels Mørk.	Albertsen.	Bundvad.	Egon Jensen.	Evald Kristensen.
	Waldemar Laursen.		Kurt Brauer.	